15 -ാം കേരള നിയമസഭ

8 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്രചിഹ്നമിട്ട ചോദ്യം നം. 76 | **06-02-2023 - ൽ മറുപടിയ്ക്ക്**

സമഗ്ര ജലവിഭവ മാനേജ്മെന്റ്

ചോദ്യം		ഉത്തരം	
ശ്രീ. വാഴൂർ സോമൻ, ശ്രീ. ഇ കെ വിജയൻ, ശ്രീ പി എസ് സുപാൽ, ശ്രീ . മുഹമ്മദ് മുഹസിൻ		ശ്രീ. റോഷി അഗസ്റ്റിൻ (ജലവിഭവ വകുപ്പ് മന്ത്രി)	
(എ)	സംസ്ഥാനം പിന്തുടരുന്ന സമഗ്ര ജലവിഭവ മാനേജ്മെന്റിന്റെ ഫലമായി ജലലഭ്യത വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും ഭൂജല സംരക്ഷണശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടോ; വിശദാംശം ലഭ്യമാക്കുമോ;	(എ)	സംസ്ഥാനം പിന്തുടരുന്ന സമഗ്ര ജലവിഭവ മാനേജ്മെന്റിന്റെ ഭാഗമായി ഭൂജലസംഭരണ ശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് ഒരു പരിധിവരെ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. സംസ്ഥാനത്തെ ഭൂജലവിഭവ സമ്പത്തിനെ ക്കുറിച്ച് സംസ്ഥാന ഭൂജലവകുപ്പും, കേന്ദ്ര ഭൂജലബോർഡും സംയുക്തമായി പഠനങ്ങൾ നടത്തി വരുന്നു. 2022 മാർച്ചിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ഭൂജല വിഭവ മൂല്യനിർണ്ണയ റിപ്പോർട്ട് പ്രകാരം കേരള സംസ്ഥാനത്തെ ആകെ ഭൂജലസമ്പത്ത് 5.19 ബില്ല്യൺ ക്യുബിക് മീറ്റർ ആണ്. 2020 മാർച്ചിലെ പഠന റിപ്പോർട്ട് പ്രകാരം കേരള ഭൂജലസമ്പത്ത് 5.12 ബില്ല്യൺ ക്യുബിക് മീറ്റർ ആയിരുന്നു. 2022 മാർച്ചിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച പുതിയ റിപ്പോർട്ട് പ്രകാരം 0.07 BCM – ന്റെ വർദ്ധനവ് രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഭൂജലവകുപ്പ് തുറന്ന കിണർ / കുഴൽക്കിണർ / മഴക്കുഴികൾ വഴിയുള്ള ഭൂജലസംപോഷണം, ചെറിയ തടയണകൾ, അടിയണകൾ, ചെറിയ കുളങ്ങളുടെ പുനരുജ്ജീവനം എന്നീ പ്രവർത്തനങ്ങൾ വകുപ്പിന്റെ പ്ലാൻ പദ്ധതിയായ ‘ഭൂജലസംരക്ഷണവും സംപോഷണവും’ മുഖേന നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. കൂടാതെ കേന്ദ്ര സർക്കാർ ആവിഷ്കരിച്ച ജലസംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന ‘ജൽ ശക്തി അഭിയാൻ’ – Catch the rain programme – 2022 – ന്റെ ഭാഗമായി വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ ഏകോപനത്തിലൂടെ തനത് ഫണ്ട് ഉപയോഗപ്പെടുത്തി വിവിധ ജലസംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംസ്ഥാനത്ത് നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.

കാലവർഷത്തിൽ ലഭിക്കുന്ന മഴ പ്രയോജനപ്പെടുത്തി കുടിവെള്ള സ്രോതസ്സ കൾ ജലസമൃദ്ധമാക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ 2017 ൽ കേരള വാട്ടർ അതോറിറ്റിയുടെ കുടിവെള്ള സ്രോതസുകളിൽ തുറന്ന കിണറുകൾക്ക് സമീപം മഴക്കുഴികൾ നിർമ്മിക്കുകയുണ്ടായി. 2016-17 ൽ ശാസ്താംകോട്ട പ്ലാന്റിൽ മഴവെള്ളം സംഭരിക്കാനും നിലവിലുള്ള ഉപയോഗ ശൂന്യമായ കിണർ റീചാർജ് ചെയ്ത് ഉപയോഗയോഗ്യം ആക്കുകയും ജല ലഭ്യതയുള്ള സ്രോതസ്സുകൾക്ക് സമീപം ശാസ്ത്രീയമായ മഴക്കുഴികൾ നിർമ്മിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ ജലഅതോറിറ്റിയുടെ ജല ശുദ്ധീകരണ ശാല, ഓഫീസ് കോമ്പൗണ്ട് എന്നിവിടങ്ങളിൽ പരമാവധി വൃക്ഷങ്ങൾ നട്ടും അത് പരിപാലിച്ചും ഭൂഗർഭജലവിതാനം ഉയർത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചുവരുന്നു.

KRWSA നടപ്പിലാക്കുന്ന കുടിവെള്ള പദ്ധതികളുടെ സ്രോതസ്സിന്റെ സുസ്ഥിരത ഉറപ്പു വരുത്താൻ ഭൂഗർഭ ജല പരിപോഷണ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി ജല സുരക്ഷാ രൂപരേഖ (Water Security Plan) തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ട് . അതിൽ നിർദ്ദേശിച്ച ശാസ്ത്രീയമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ അനുസരിച്ച് അതാത് സ്രോതസ്സിന് ഭൂമിയുടെ കിടപ്പനുസരിച്ച് സ്രോതസ്സിന്റെ ശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

സംസ്ഥാനത്ത് വേനൽക്കാലത്ത് ഉണ്ടാകാൻ സാധ്യതയുള്ള കുടിവെള്ള ക്ഷാമം പരിഹരിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ജലനിധി പദ്ധതിയിൽ ഭൂഗർഭ ജല പരിപോഷണ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്ക്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കിയി ട്ടുണ്ട്. ജല സംരക്ഷണത്തിനായി ജലനിധി കിണറുകളിൽ റീചാർജ്ജ്, തടയണകൾ (ചെറുതും വലുതും), ഭൂമിയുടെ അടിയിലുള്ള തടയണകൾ, VCB (Vented cross Bar), മണ്ണ് ഭിത്തി സംരക്ഷണം, മഴക്കുഴികൾ എന്നിവ ഭൂമിയുടെ കിടപ്പനുസരിച്ച് നടപ്പിലാക്കി യിട്ടുണ്ട്. ഇത്തരം പ്രവർത്തനങ്ങൾ കുടിവെള്ള സ്രോതസ്സുകളുടെ സുസ്ഥിരത ഉറപ്പാക്കാൻ സഹായിച്ചിട്ടുണ്ട്.

സംസ്ഥാന സർക്കാർ നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന നവകേരളം മിഷനിൽ ഉൾപ്പെട്ട ഹരിത കേരള മിഷൻ ഉപമിഷനായ 'ജലസമൃദ്ധിയുടെ' ഭാഗമായി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ നീർത്തട പ്ലാനുകളും, ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ നീർത്തട മാസ്റ്റർ

			പ്ലാനുകളും തയാറാക്കുകയും, നീർത്തട പ്ലാനുകളിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള പദ്ധതികൾ, റിഡ്ജ്-ടു-വാലി (മുകളിൽ നിന്ന് താഴേക്ക്) സമീപനം സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ട് ജലസേചനവകുപ്പ് /പഞ്ചായത്ത് വകുപ്പുകളുടെ മേൽനോട്ടത്തിൽ നിർവഹിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇതുകൂടാതെ പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദവസ്തുക്കൾ ഉപയോഗിച്ച് ചെറുതടയണകൾ നിർമ്മിക്കുക, വലിയ തോടുകളിൽ ചരിവ് കണക്കാക്കി അടുത്തടുത്തായി തടയണകൾ നിർമ്മിക്കുക, കയർഭൂവസ്ത്രം ഉപയോഗിച്ച് ബണ്ടുകൾ ബലപ്പെടുത്തി പുല്ലുവച്ച് പിടിപ്പിച്ച് മണ്ണൊലിപ്പ് തടയുക തുടങ്ങിയ പ്രവർത്തനങ്ങൾ മുഖേന ജലസംരക്ഷണം വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ കഴിഞ്ഞി ട്ടുണ്ട്. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ, തൊഴിലുറപ്പുപദ്ധതി, വിവിധവകുപ്പുകൾ / ഏജൻസികൾ എന്നിവ സംയുക്തമായും, തനതായും തോടുകളുടെയും നദികളുടെയും നീരൊഴുക്ക് സുഗമമാക്കുന്ന പ്രവൃത്തികൾ നിർവ്വഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ ജനകീയമായും ഇത്തരം പ്രവൃത്തി നിർവ്വഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിലൂടെ ഉപരിതല ജലസ്രോതസ്സിന്റെ ശുചീകരണം, സംരക്ഷണം എന്നതോടൊപ്പം ഭൂജലപോഷണവും സാധ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ജലസേചനവകുപ്പും ലഭ്യമായ ഫണ്ട് ഉപയോഗിച്ച് പ്രവർത്തികൾ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലെ കാട്ടാക്കട പഞ്ചായത്തിലെ ജലസമൃദ്ധി പദ്ധതി, പുഴയൊഴുകും മാണിക്കൽ (ongoing), ഇവയൊക്കെ ഉദാഹരണമാണ്.
(ബി)	കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുള്ള ജലവിഭവത്തിലെ കുറവ് പരിഹരിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി ജലസംരക്ഷണത്തിന് എന്തെല്ലാം പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് നടത്തി വരുന്നതെന്ന് വിശദമാക്കാമോ;	(ബി)	സംസ്ഥാനം പിന്തുടരുന്ന സമഗ്ര ജലവിഭവ മാനേജ്മെന്റിന്റെ ഭാഗമായി ഭൂജലസംഭരണ ശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് ഒരു പരിധിവരെ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. സംസ്ഥാനത്തെ ഭൂജലവിഭവ സമ്പത്തിനെ ക്കുറിച്ച് സംസ്ഥാന ഭൂജലവകുപ്പും, കേന്ദ്ര ഭൂജലബോർഡും സംയുക്തമായി പഠനങ്ങൾ നടത്തി വരുന്നു. 2022 മാർച്ചിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ഭൂജല വിഭവ മൂല്യനിർണ്ണയ റിപ്പോർട്ട് പ്രകാരം കേരള സംസ്ഥാനത്തെ ആകെ ഭൂജലസമ്പത്ത് 5.19 ബില്ല്യൺ ക്യൂബിക് മീറ്റർ ആണ്. 2020 മാർച്ചിലെ പഠന റിപ്പോർട്ട് പ്രകാരം കേരള ഭൂജലസമ്പത്ത് 5.12 ബില്ല്യൺ ക്യൂബിക് മീറ്റർ ആയിരുന്നു. 2022 മാർച്ചിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച പുതിയ റിപ്പോർട്ട് പ്രകാരം 0.07 BCM – ന്റെ വർദ്ധനവ് രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഭൂജലവകുപ്പ് തുറന്ന കിണർ / കുഴൽക്കിണർ / മഴക്കുഴികൾ വഴിയുള്ള ഭൂജലസംപോഷണം, ചെറിയ തടയണകൾ, അടിയണകൾ, ചെറിയ കുളങ്ങളുടെ പുനരുജ്ജീവനം എന്നീ പ്രവർത്തനങ്ങൾ വകുപ്പിന്റെ

പ്ലാൻ പദ്ധതിയായ ‘ഭൂജലസംരക്ഷണവും സംപോഷണവും’ മുഖേന നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.

കൂടാതെ കേന്ദ്ര സർക്കാർ ആവിഷ്കരിച്ച ജലസംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന ‘ജൽ ശക്തി അഭിയാൻ’ – Catch the rain programme – 2022 – ന്റെ ഭാഗമായി വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ ഏകോപനത്തിലൂടെ തനത് ഫണ്ട് ഉപയോഗപ്പെടുത്തി വിവിധ ജലസംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംസ്ഥാനത്ത് നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.

കാലവർഷത്തിൽ ലഭിക്കുന്ന മഴ പ്രയോജനപ്പെടുത്തി കുടിവെള്ള സ്രോതസ്സ കൾ ജലസമൃദ്ധമാക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ 2017 ൽ കേരള വാട്ടർ അതോറിറ്റിയുടെ കുടിവെള്ള സ്രോതസുകളിൽ തുറന്ന കിണറുകൾക്ക് സമീപം മഴക്കുഴികൾ നിർമ്മിക്കുകയുണ്ടായി. 2016-17 ൽ ശാസ്താംകോട്ട പ്ലാന്റിൽ മഴവെള്ളം സംഭരിക്കാനും നിലവിലുള്ള ഉപയോഗ ശൂന്യമായ കിണർ റീചാർജ് ചെയ്ത് ഉപയോഗയോഗ്യം ആക്കുകയും ജല ലഭ്യതയുള്ള സ്രോതസ്സുകൾക്ക് സമീപം ശാസ്ത്രീയമായ മഴക്കുഴികൾ നിർമ്മിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ ജലഅതോറിറ്റിയുടെ ജല ശുദ്ധീകരണ ശാല, ഓഫീസ് കോമ്പൗണ്ട് എന്നിവിടങ്ങളിൽ പരമാവധി വൃക്ഷങ്ങൾ നട്ടും അത് പരിപാലിച്ചും ഭൂഗർഭജലവിതാനം ഉയർത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചുവരുന്നു.

KRWSA നടപ്പിലാക്കുന്ന കുടിവെള്ള പദ്ധതികളുടെ സ്രോതസ്സിന്റെ സുസ്ഥിരത ഉറപ്പു വരുത്താൻ ഭൂഗർഭ ജല പരിപോഷണ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി ജല സുരക്ഷാ രൂപരേഖ (Water Security Plan) തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ട് . അതിൽ നിർദ്ദേശിച്ച ശാസ്ത്രീയമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ അനുസരിച്ച് അതാത് സ്രോതസ്സിന് ഭൂമിയുടെ കിടപ്പനുസരിച്ച് സ്രോതസ്സിന്റെ ശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

സംസ്ഥാനത്ത് വേനൽക്കാലത്ത് ഉണ്ടാകാൻ സാധ്യതയുള്ള കുടിവെള്ള ക്ഷാമം പരിഹരിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ജലനിധി പദ്ധതിയിൽ ഭൂഗർഭ ജല പരിപോഷണ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്ക്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കിയി ട്ടുണ്ട്. ജല സംരക്ഷണത്തിനായി ജലനിധി കിണറുകളിൽ റീചാർജ്ജ്, തടയണകൾ (ചെറുതും വലുതും), ഭൂമിയുടെ അടിയിലുള്ള തടയണകൾ, VCB (Vented

			cross Bar), മണ്ണ് ഭിത്തി സംരക്ഷണം, മഴക്കുഴികൾ എന്നിവ ഭൂമിയുടെ കിടപ്പനുസരിച്ച് നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഇത്തരം പ്രവർത്തനങ്ങൾ കുടിവെള്ള സ്രോതസ്സുകളുടെ സുസ്ഥിരത ഉറപ്പാക്കാൻ സഹായിച്ചിട്ടുണ്ട്. സംസ്ഥാന സർക്കാർ നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന നവകേരളം മിഷനിൽ ഉൾപ്പെട്ട ഹരിത കേരള മിഷൻ ഉപമിഷനായ 'ജലസമൃദ്ധിയുടെ' ഭാഗമായി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ നീർത്തട പ്ലാനുകളും, ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ നീർത്തട മാസ്റ്റർ പ്ലാനുകളും തയാറാക്കുകയും, നീർത്തട പ്ലാനുകളിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള പദ്ധതികൾ, റിഡ്ജ്-ടു-വാലി (മുകളിൽ നിന്ന് താഴേക്ക്) സമീപനം സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ട് ജലസേചനവകുപ്പ് /പഞ്ചായത്ത് വകുപ്പുകളുടെ മേൽനോട്ടത്തിൽ നിർവഹിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇതുകൂടാതെ പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദവസ്തുക്കൾ ഉപയോഗിച്ച് ചെറുതടയണകൾ നിർമ്മിക്കുക, വലിയ തോടുകളിൽ ചരിവ് കണക്കാക്കി അടുത്തടുത്തായി തടയണകൾ നിർമ്മിക്കുക, കയർഭൂവസ്ത്രം ഉപയോഗിച്ച് ബണ്ടുകൾ ബലപ്പെടുത്തി പുല്ലുവച്ച് പിടിപ്പിച്ച് മണ്ണൊലിപ്പ് തടയുക തുടങ്ങിയ പ്രവർത്തനങ്ങൾ മുഖേന ജലസംരക്ഷണം വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ കഴിഞ്ഞി ട്ടുണ്ട്. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ, തൊഴിലുറപ്പുപദ്ധതി, വിവിധവകുപ്പുകൾ / ഏജൻസികൾ എന്നിവ സംയുക്തമായും, തനതായും തോടുകളുടെയും നദികളുടെയും നീരൊഴുക്ക് സുഗമമാക്കുന്ന പ്രവൃത്തികൾ നിർവ്വഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ ജനകീയമായും ഇത്തരം പ്രവൃത്തി നിർവ്വഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിലൂടെ ഉപരിതല ജലസ്രോതസ്സിന്റെ ശുചീകരണം, സംരക്ഷണം എന്നതോടൊപ്പം ഭൂജലപോഷണവും സാധ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ജലസേചനവകുപ്പും ലഭ്യമായ ഫണ്ട് ഉപയോഗിച്ച് പ്രവർത്തികൾ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലെ കാട്ടാക്കട പഞ്ചായത്തിലെ ജലസമൃദ്ധി പദ്ധതി, പുഴയൊഴുകും മാണിക്കൽ (ongoing), ഇവയൊക്കെ ഉദാഹരണമാണ്.
(സി)	സമഗ്ര ജലവിഭവ മാനേജ്മെന്റിന്റെ ഭാഗമായി പുഴകളെ ജലസംഭരണികളാക്കി മാറ്റുന്നതിനും മലിനീകരണം തടയുന്നതിനും പ്രത്യേക പദ്ധതി ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ടോ; വിശദാംശം ലഭ്യമാക്കുമോ;	(സി)	നദികളിൽ ലഭ്യമാകുന്ന ജലം കൂടുതൽ കാലം നിലനിർത്തുന്നതിനും ആവർത്തിച്ചുണ്ടാകുന്ന വരൾച്ചയുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ തടയണകൾ, റെഗുലേറ്ററുകൾ എന്നിവ വഴി നദികളെ തന്നെ ജലസംഭരണികൾ ആക്കിമാറ്റി കുടിവെള്ള സ്രോതസുകൾ സംരക്ഷിക്കുവാനുള്ള സമീപനമാണ് കൈക്കൊള്ളാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. ഉപ്പുവെള്ളം, ഓരുവെള്ളം എന്നിവ കയറുന്നത്

			നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനും വരൾച്ചയുടെ കാഠിന്യം കുറയ്ക്കുന്നതിനും അതുവഴി കുടിവെള്ളക്ഷാമം പരിഹരിക്കുന്നതിനും ഇത് ഉപകാരപ്രദമാണ്. കേരള വാട്ടർ അതോറിറ്റിയുടെ കുടിവെള്ള പദ്ധതികളുടെ സ്രോതസ്സുകൾ മലിനപ്പെടാ തിരിക്കുന്നതിന് സ്രോതസ്സുകൾക്കു സമീപം മുന്നറിയിപ്പ് ബോർഡുകൾ സ്ഥാപിച്ചും, സ്രോതസ്സുകളുടെ ഇൻടേക് /ഗ്യാലറി / കിണർ എന്നിവയിൽ അടിഞ്ഞു കൂടുന്ന ചെളിയും, മാലിന്യങ്ങളും കാലാകാലങ്ങളിൽ നീക്കം ചെയ്തും, കമ്പിവേലികൾ കെട്ടിയും നിരീക്ഷണ ക്യാമറകൾ സ്ഥാപിച്ചും, ജലസംരക്ഷണ ത്തിനായി പോസ്റ്ററുകൾ പതിപ്പിച്ചും, വൈദ്യുതി വിളക്കുകൾ സ്ഥാപിച്ചും, പായലുകൾ നീക്കം ചെയ്തും മലിനീകരണം തടഞ്ഞ് ഗുണനിലവാരം ഉറപ്പാക്കുന്നു. നദികളിൽ ആവശ്യാനുസരണം ജലസംഭരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ഉതകുന്ന വിവിധ ഘടനകളായ ചെക്ക് ഡാമുകൾ, റഗുലേറ്ററുകൾ എന്നിവ ഇറിഗേഷൻ വകുപ്പ് വിഭാവനം ചെയ്യുകയും നിർമ്മിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഇതുവഴി നദികളെ ചെറുസംഭരണികളായി പരിണമിപ്പിക്കുവാൻ കഴിയുന്നതും ജലലഭ്യത വർദ്ധിപ്പിക്കുവാനും ഭൂജല പോഷണത്തിനും സാധ്യമാകുന്നതു മാണ്.
(ഡി)	സംസ്ഥാനത്ത് ലഭിക്കുന്ന മഴവെള്ളം പരമാവധി പ്രയോജനപ്പെടുത്തികൊണ്ട് മണ്ണിന്റെ ജലസംരക്ഷണശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് സമഗ്ര പദ്ധതി തയാറാക്കിയിട്ടുണ്ടോ; വിശദാംശം ലഭ്യമാക്കുമോ?	(ഡി)	KRWSA മുഖേന സംസ്ഥാന പ്ലാൻ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി പുരപ്പുറ മഴവെള്ള സംഭരണവും ഭൂജല പരിപോഷണവും തുറന്ന കിണർ പരിപോഷണ പദ്ധതിയും നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി കുടിവെള്ളക്ഷാമം നേരിടുന്ന ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകളെ മുൻഗണന അടിസ്ഥാന ത്തിൽ തിരഞ്ഞെടുക്കുകയും വ്യക്തിഗത കുടുംബങ്ങൾക്ക് 10000 ലിറ്റർ സംഭരണ ശേഷിയുള്ള ഫെറോ സിമന്റ് ടാങ്കുകൾ നിർമ്മിച്ച് മഴവെള്ളം സംഭരിച്ച് ജല ദൗർലഭ്യം നേരിടുന്ന അവസരങ്ങളിൽ ഗാർഹിക ആവശ്യങ്ങൾക്ക് ഉപയോഗിക്കുന്നതിനും ഭൂജല പരിപോഷണത്തിലൂടെ കിണറുകളുടെ ഉറവ ദീർഘകാലം നിലനിർത്തി ജലക്ഷാമത്തിനു ഒരുപരിധിവരെ പരിഹാരം കണ്ടെത്തുവാനു മുള്ള പ്രവൃത്തികൾ നടപ്പാക്കുന്നുണ്ട്. വ്യക്തിഗത കുടുംബങ്ങളിൽ നിലവിലുള്ള തുറന്ന കിണറുകൾ പുരപ്പുറ മഴവെള്ളം ശേഖരിച്ച് റീചാർജ്ജ് ചെയ്യുന്നതിനും മഴക്കുഴികൾ നിർമ്മിച്ച് ഭൂജല പരിപോഷണത്തിനാവശ്യമായ പദ്ധതികളും ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഈ സാമ്പത്തിക വർഷം സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ പ്ലാൻ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി 785 മഴവെള്ള സംഭരണികളുടെ നിർമ്മാണവും 531 തുറന്ന

			കിണറുകളെ ജലപരിപോഷണം നടത്തി സുരക്ഷിതമായ കുടിവെള്ള സ്രോതസ്സുകളാക്കി മാറ്റുന്ന പ്രവൃത്തികൾ വിവിധഘട്ടങ്ങളിലായി പുരോഗമിക്കുന്നു .

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ

വിശദീകരണക്കുറിപ്പ്

2015-ൽ ഐക്യരാഷ്ട്രസഭ പ്രഖ്യാപിച്ച സുസ്ഥിരവികസന ലക്ഷ്യങ്ങളിലെ 6-ാമത് ലക്ഷ്യമാണ് 2030 ഓടുകൂടി "ശുദ്ധജലവും ശുചിത്വവും" എല്ലാവർക്കും പ്രാപ്യമാക്കുക എന്നത്. ഇത് കൂടി ഉൾക്കൊണ്ടുകൊണ്ടുള്ള സമഗ്രമായ ജലവിഭവ സംരക്ഷണവും മാനേജ്മെന്റും സാധ്യമാക്കും വിധമുള്ള സമീപനമാണ് സർക്കാർ നിലവിൽ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. ജനപങ്കാളിത്തത്തോടുകൂടി ജലസ്രോതസ്സുകളെ മാലിന്യമുക്തമാക്കുന്നതിനൊപ്പം നീർത്തടാടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്ലാനുകൾ രൂപപ്പെടുത്തി പദ്ധതികൾ നിർവ്വഹിച്ച് പുതിയൊരു ജലവിഭവ സംസ്കാരം വളർത്തിയെടുക്കാനുള്ള രീതികളും അവലംബിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി പൊതുജനങ്ങൾക്കിടയിൽ ജലസംരക്ഷണത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിനൊപ്പം പദ്ധതി ആസൂത്രണത്തിലും, നിർവ്വഹണരംഗത്തും പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും ആവശ്യമായ പരിശീലനം ലഭ്യമാക്കാൻ സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ജലവിഭവ മേഖലയിലെ പദ്ധതികൾ സമഗ്രവും സംയോജിതവും ആക്കുന്നതിനൊപ്പം ജലവിനിയോഗ കാര്യക്ഷമത വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളും നടപ്പിലാക്കുംവിധം പ്രവർത്തനങ്ങൾ ചിട്ടപ്പെടുത്തി മഴവെള്ള സംരക്ഷണത്തിന്റെയും ഭൂജല പോഷണത്തിന്റെയും പ്രാധാന്യം ജനങ്ങളിലെത്തിക്കാൻ കഴിഞ്ഞു. നീർത്തടാധിഷ്ഠിത ആസൂത്രണം പ്രാദേശികതലത്തിൽ നടപ്പിലാക്കാൻ കഴിയും വിധം നീർത്തട പ്ലാനുകൾ തയ്യാറാക്കാനും നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള പ്രവൃത്തികൾ നിർവ്വഹണത്തിലെത്തിക്കാനും സാധ്യമായി.

ജല സംരക്ഷണത്തിനായി ജലനിധി കിണറുകളിൽ കിണർ റീചാർജ്ജ്, മേൽക്കൂര മഴവെള്ള സംഭരണം (Roof water Harvesting), ചെറുകിട തടയണകൾ, നീർക്കുഴികൾ, ഓട (ഓവ്ചാൽ നിർമ്മാണം), ഭൂമിയുടെ അടിയിലുള്ള തടയണകൾ, VCB (Vented cross Bar), എന്നീ രീതികൾ ഭൂമിയുടെ കിടപ്പനുസരിച്ച് നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു. പാഴായിപ്പോകുന്ന മഴവെള്ളത്തെ മേൽപ്പറഞ്ഞ രീതികളിലൂടെ ജലനിധിയുടെ സ്രോതസ്സുകളെ സംരക്ഷിച്ച് വരികയാണ്.

ജലനിധി പദ്ധതികളിൽ മുടങ്ങിക്കിടക്കുന്നവയെ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കാൻ സംസ്ഥാന സർക്കാർ പ്ലാൻ ഫണ്ടിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി സുസ്ഥിരതാ പദ്ധതി നടപ്പാക്കിയിട്ടുണ്ട്.ഇത്തരം പദ്ധതികളിൽ സ്രോതസ്സുകളുടെ സുസ്ഥിരത ഉറപ്പാക്കാൻ സാധ്യമായ സ്ഥലങ്ങളിൽ ഭൂജല സംപോഷണ മാർഗ്ഗങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ KRWSA യുടെ ഭാഗമായ മഴകേന്ദ്രം മുഖേന സംസ്ഥാന പ്ലാൻ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി പുരപ്പുറ മഴവെള്ള സംഭരണവും ഭൂജല പരിപോഷണവും പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി കുടിവെള്ളക്ഷാമം നേരിടുന്ന ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകളെ മുൻഗണനാ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തിരഞ്ഞെടുക്കുകയും വ്യക്തിഗത കുടുംബങ്ങൾക്ക് 10000 ലിറ്റർ

സംഭരണ ശേഷിയുള്ള ഫെറോ സിമന്റ് ടാങ്കുകൾ നിർമ്മിച്ച് മഴവെള്ളം സംഭരിച്ച് ജല ദൗർലഭ്യം നേരിടുന്ന അവസരങ്ങളിൽ ഗാർഹിക ആവശ്യങ്ങൾക്ക് ഉപയോഗിക്കുന്നതിനും ഭൂജല പരിപോഷണത്തിലൂടെ കിണറുകളുടെ ഉറവ ദീർഘകാലം നിലനിർത്തി ജലക്ഷാമത്തിനു ഒരുപരിധിവരെ പരിഹാരം കണ്ടെത്തുവാനുമുള്ള പ്രവൃത്തികൾ നടപ്പാക്കുന്നുണ്ട്. വ്യക്തിഗത കുടുംബങ്ങളിൽ നിലവിലുള്ള തുറന്ന കിണറുകൾ പുരപ്പുറ മഴവെള്ളം ശേഖരിച്ച് റീചാർജ്ജ് ചെയ്യുന്നതിനും മഴക്കുഴികൾ നിർമ്മിച്ച് ഭൂജല പരിപോഷണത്തിനാവശ്യമായ പദ്ധതികളും ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

2016 – 17 മുതൽ 2021 – 22 വരെ 816 എണ്ണം വിവിധ റീചാർജ്ജ് പദ്ധതികൾ പൂർത്തീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. 2022 – 23 സാമ്പത്തിക വർഷം 291 എണ്ണം പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് ജില്ലകൾക്ക് 900 ലക്ഷം രൂപയുടെ സാങ്കേതികാനുമതി നൽകിയിട്ടുണ്ട്. 69 എണ്ണം പദ്ധതികൾ പൂർത്തീകരിച്ചു. 133 എണ്ണം പദ്ധതികളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ജില്ലകളിൽ പുരോഗമിച്ചു വരുന്നു.

ജൽശക്തി അഭിയാൻ പദ്ധതി പ്രകാരം 2022 മാർച്ച് മുതൽ ജനുവരി 2023 വരെയുള്ള വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ വിശദാംശങ്ങൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

ക്രമ നം.	പ്രവൃത്തി	എണ്ണം
1	ജലസംരക്ഷണവും മഴവെള്ള സംഭരണവും	20480
2	പരമ്പരാഗത ജലസ്രോതസ്സുകളുടെ നവീകരണം	8830
3	നവീകരിച്ചതും പുതിയതുമായ ജല പരിപോഷണ പദ്ധതികൾ	14813
4	നീർത്തട വികസനം	62843
5	സമഗ്രമായ വനവത്ക്കരണം	718193
6	ജലാശയങ്ങളുടെ കണക്കെടുപ്പ്	55734